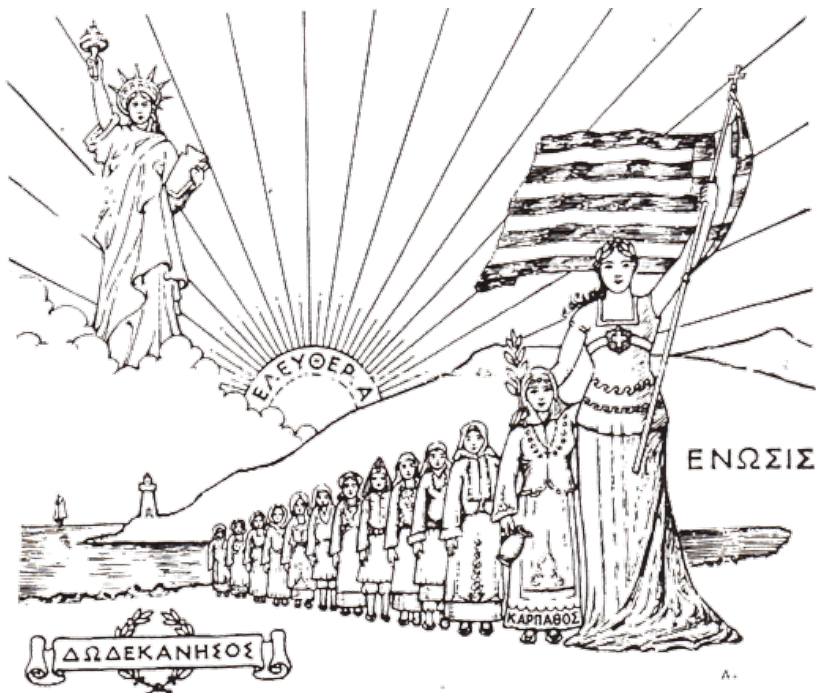

FEDERATION OF DODECANESE SOCIETIES U.S.A.
ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΙΑΚΩΝ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

**Ο ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ ΓΙΟΡΤΑΖΕΙ
ΤΗΝ 74 Η ΕΠ'ΕΤΕΙΟ ΤΗΣ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗΣ ΤΗΣ
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ ΜΕ ΤΗΝ ΜΗΤΕΡΑ ΕΛΛΑΔΑ.**

**Η ΕΛΛΑΔΑ ΟΔΗΓΕΙ ΤΑ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΙΑ ΣΤΗΝ
ΑΓΚΑΛΙΑ ΤΗΣ 'ΜΑΝΑΣ' ΤΟΥΣ.**

**ΚΥΡΙΑΚΗ, 6 ΜΑΡΤΙΟΥ 2022
ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
30-11 30TH DRIVE, ASTORIA NEW YORK**

Αγαπητοί Δωδεκανήσιοι Αγαπητοί Έλληνες

Παρ' όλες τις δυσκολίες που προκάλεσε η πανδημία του Covid-19, εμείς οι απόδημοι Δωδεκανήσιοι εορτάζουμε την 74η Ενσωμάτωση της Δωδεκανήσου με την Μητέρα Ελλάδα.

Ημέρα μνήμης, ημέρα περηφάνειας. Για την ευλογημένη αυτή ημέρα αγωνίστηκαν και θυσίασαν την ζωή τους γενιές Δωδεκανησίων. Χρόνια αδυσώπητης σκλαβιάς που δεν κατάφεραν να κάμψουν τους προγόνους μας.

Ο αγώνας της Αντίστασης ενάντια στον αφελληνισμό πήρε καθολικές διαστάσεις. Ξαπλώθηκε στους Δωδεκανήσιους της διασποράς, στους συλλόγους, στις οργανώσεις. Κάθε οργάνωση έγινε μια Φιλική Εταιρεία με μέλη άξιους αγωνιστές. Έτσι με τους αγώνες όλων ήρθε η πολυπόθητη λευτεριά για τα νησιά μας. Το όνειρο έγινε πραγματικότητα .

Για μας είναι χρέος να μην ξεχνάμε και να τιμούμε αυτούς που φύλαξαν Θερμοπόδες. Εμείς οι απόδημοι έχουμε χρέος να διαδίδουμε και να φυλάγουμε όλα αυτά που πήραμε ως παρακαταθήκη από τους προγόνους μας. Να αναδειξουμε όλη την ομορφιά του απέραντου γαλάζιου της πατρίδας, της Ιστορίας και του Πολιτισμού μας. Το φώς που απλόχερα λάμπει στο στερέωμα των νησιών μας.

Να δώσουμε σε όλους να καταλάβουν ότι τίποτα δεν χαρίζουμε και δεν παραχωρούμε. Είμαστε και θα είμαστε ασπίδα προστασίας για την ιδιαίτερη πατρίδα μας αλλά και για την Ελλάδα μας.
Ζήτω τα Δωδεκάνησα – Ζήτω η Ελλάδα μας.

**Με τιμή και εκτίμηση
Μαρία Μαραγκού
Πρόεδρος Δωδεκανησιακής Ομοσπονδίας**

**« Απόψε κρυφομίλισε η Λευτεριά με μένα
Πάψετε Δωδεκάνησα νάστε συλλογισμένα»**

Επίγραμμα μνήμης της 8 ης Μαΐου 1945 όταν στη Σύμη έγινε η τελετή υπογραφής που σφράγιζε σε μεγάλο βαθμό την ελευθερία των νησιών μας.

ΣΤΟΝ ΑΓΩΝΑ ΟΙ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΙΟΙ ΣΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΗ Η ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΙΑΚΗ ΝΕΟΛΑΙΑ

Από το 1918 μέχρι το 1929, έγιναν ορισμένες δυναμικές προσπάθειες από αγνούς πατριώτες στην Αμερική για την απελευθέρωση της Δωδεκανήσου, αλλά από το 1929 ως το 1934, λόγω της οικονομικής κρίσης που ενέσκηψε, ο αγώνας για την Δωδεκάνησο στην Αμερική είχε σχεδόν νεκρωθεί. Αλλά το 1934 ιδρύθηκε η Δωδεκανησιακή Νεολαία Αμερικής (ΔΝΑ) και ξανάρχισε Αμερική ο αγώνας για την απελευθέρωση και ενσωμάτωση της Δωδεκάνησου με την Ελλάδα, με δημοσιεύσεις στην Ατλαντίδα και Εθνικό Κήρυκα και σε αμερικανικές εφημερίδες, συλλαλητήρια, διαμαρτυρίες και με την συμπαράσταση φιλελλήνων πολιτικών και ακαδημαϊκών. Για πάνω μια δεκαετία, η ΔΝΑ, με το μηνιαίο δίγλωσσο Δελτίο της «Δωδεκανήσιος», κρατούσε ψηλά το ηθικό των συμπατριωτών και διαφώτισε την Αμερικανική κοινή γνώμη.

ΕΘΝΙΚΟ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΙΑΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Στις 30 Οκτωβρίου 1940, δυο μέρες μετά την ιταλική επίθεση, συνήλθαν, κατόπιν προσκλήσεως της ΔΝΑ και πρωτοβουλία του Νικολάου Μαυρή, οι αντιπρόσωποι των 14 τοπικών Δωδεκανησιακών Σωματείων της Νέας Υόρκης και απετέλεσαν τον πρώτο πυρήνα του Εθνικού Δωδεκανησιακού Συμβουλίου Αμερικής (ΕΔΣΑ). Σ' αυτό προσχώρησαν αμέσως και τα άλλα Δωδεκανησιακά σωματεία Βορείου και Νοτίου Αμερικής και στην συνέχεια του εξωτερικού.

Με πρόεδρο τον Νικόλαο Μαυρή και με την ηγεμονική οικονομική ενίσχυση των Κασίων εφοπλιστών Μανώλη Κουλουντή, Αντώνη Παπαδάκη και Νίκου Νικολάου, το ΕΔΣΑ εγκαταστάθηκε σε γραφείο στο Rockefeller Center με δύο γραμματείς. Η ΔΝΑ είχε μεταβιβάσει τον «πυρσό» του Αγώνα στο νεοϊδρυθέν ΕΔΣΑ. Όμως, πάντα σε συνεργασία και εν πλήρη γνώση του ΕΔΣΑ, συνέχισε την αγωνιστική της προσπάθεια και ιδιαίτερα μέσω της εφημερίδας «Δωδεκάνησιος». Έτσι, παράλληλα με τις άοκνες ενέργειες του ΕΔΣΑ και ιδιαίτερα στις καθημερινές επαφές και προσπάθειες του προέδρου του Νικολάου Μαυρή, ο αγώνας διεξαγόταν πιο εντατικά και πιο αποτελεσματικά.

THE DODECANNESIANS ARE NOT ENEMY

Τέσσερις μέρες μετά την Ιαπωνική επίθεση εναντίον του Pearl Harbor στις 7 Δεκεμβρίου 1941 η Γερμανία και η Ιταλία κήρυξαν τον πόλεμο εναντίον της Αμερικής, με αποτέλεσμα το αμερικανικό υπουργείο Δικαιοσύνης να κατατάζει όλους τους εν Αμερική Γερμανούς και Ιταλούς στους καταλόγους των υπηκόων εχθρικών χωρών. Τούτο δημιούργησε προβλήματα για τους Δωδεκάνησιους της Αμερικής, οι οποίοι αν και Έλληνες εκ καταγωγής, θρησκείας, γλώσσας πολιτισμικής παράδοσης εκ των συνθηκών (Ιταλική κατοχή των νησιών) ήταν Ιταλοί υπήκοοι. Αμέσως κινητοποιήθηκε το ΕΔΣΑ και στις 24 Φεβρουαρίου, ο υπουργός Δικαιοσύνης, Francis Biddle με διάταγμα του, απάλλαξε τους Δωδεκάνησιους από τον χαρακτηρισμό τους ως Ιταλών υπηκόων και εχθρών της Αμερικής. Το ΕΔΣΑ συγκέντρωσε τα ντοκουμέντα, τη σχετική αλληλογραφία, το

υπόμνημα και με το ιστορικό του όλου θέματος τα εξέδωσε σ' ένα βιβλιαράκι με τον τίτλο «The Dodecanesians are not Enemy Aliens», έτσι έκανε πιο γνωστό και προώθησε το Δωδεκανησιακό πρόβλημα στην Αμερικής.

OFFICE OF STRATEGIC SERVICES

Στις 13 Ιουνίου 1942 ο Roosevelt δημιούργησε το Office of Strategic Services (OSS), με με σκοπό την συγκέντρωση στρατηγικής φύσης πληροφοριών για την κατάρτιση σχεδίων και την οργάνωση επιχειρήσεων. Δύο μήνες αργότερα το OSS ζήτησε την συνεργασία του ΕΔΣΑ, το οποίο συγκέντρωσε, από νεοφερμένους Δωδεκανήσιους και αντιφασίστες Ιταλούς στρατιωτικούς που υπηρετήσαν στα Δωδεκάνησα, στρατιωτικές φύσης πληροφορίες και τις μεταβίβασε στο OSS. Επίσης προμήθευσε κατάλογο Δωδεκανησίων πατριωτών που ζούσαν στα Δωδεκάνησα, στην Αθήνα και στην Αίγυπτο, οι οποίοι ήταν ικανοί να συμβάλουν στον κοινό συμμαχικό αγώνα.

Επίσης στις 13 Ιουνίου 1942, η Αμερική ίδρυσε το Office of War Information, το οποίο μέσω του BBS του Λονδίνου, μετέδιδε ειδήσεις και σχόλια σε διάφορες γλώσσες. Το ΕΔΣΑ δεν άφησε αυτή την πηγή ανεκμετάλλευτη και κατά πυκνά χρονικά διαστήματα οι Νικόλαος Μαυρής και Μανώλης Αθανασιάδης μετέδιδαν ανακοινώσεις και κείμενα του ΕΔΣΑ σχετικά με τις δραστηριότητες των Δωδεκανησίων καθώς και μηνύματα συμπαράστασης και ελπίδας στα κατεχόμενα Δωδεκάνησα. Επίσης το ΕΔΣΑ, μεταξύ των άλλων, εξέδωσε εργασίες του Νικολάου Μαυρή «Sforza contra Sforza» και «The Greek Dodecanese», τα οποία προωθούσαν τις Ελληνικές πάνω στο Δωδεκανησιακό πρόβλημα.

ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Στις 24 Οκτωβρίου 1943 το ΕΔΣΑ οργάνωσε στο St. Moritz Hotel της Νέας Υόρκης Πανδωδεκανησιακό Συνέδριο, στο οποίο συμμετείχαν αντιπρόσωποι δωδεκανησιακών οργανώσεων από τις Ηνωμένες Πολιτείες και 12 άλλες χώρες: Αγγλία, Αυστραλία, Ελλάδα, Μέση Ανατολή, Αίγυπτο, Αργεντινή, Βραζιλία, Ουρουγουάη, Νότια Αφρική, Ροδεσία, Βελγικό Κονγκό και Ανατολική Πορτογαλική Αφρική. Μηνύματα συμπαράστασης έστειλαν στο Συνέδριο επιφανείς κληρικοί, πολιτικοί, καθηγητές, διανοούμενοι και πολλές ελληνικές και ξένες οργανώσεις. Ιδιαίτερα συγκινητικό ήταν το μήνυμα του αυτοκράτορα της Αιθιοπίας Χαϊλέ Σελασιέ. Το Συνέδριο, στο οποίο αναφέρθηκαν εκτενώς οι ελληνικές και αμερικανικές εφημερίδες, υιοθέτησε ιστορικό υπόμνημα το οποίο απεστάλη στο Αμερικανικό Κογκρέσο, στους αρχηγούς των μεγάλων δυνάμεων και στο διεθνή τύπο.

ΔΙΑΣΚΕΨΗ ΕΙΡΗΝΗΣ

Όταν, το 1946, έγινε γνωστή η σύνθεση της αμερικανικής αντιπροσωπείας στη Διάσκεψη Ειρήνης στο Παρίσι, το ΕΔΣΑ έσπευσε να την εφοδιάσει με όλα τα

διαφωτιστικά στοιχεία και υπομνήματα σχετικά με τα Δωδεκάνησα και χωρίς αμφιβολία, η επίμονη αυτή προσπάθεια του ΕΔΣΑ πέτυχε το στόχο της. Ο πρεσβευτής της Ελλάδας, Αλέξης Κύρου, στη Διάσκεψη της Ειρήνης έγραψε: «Όταν επρόκειτο να συζητηθούν οι ελληνικές διεκδικήσεις, οι αμερικανοί εμπειρογνώμονες ζήτησαν από την ελληνική αντιπροσωπεία να τους πληροφορήσει λεπτομερώς περί αυτών, προσθέτοντας χαρακτηριστικώς: 'εκτός από το Δωδεκανησιακό, δια το οποίο μας έχουν ήδη πλήρως ενημερώσει οι εν Αμερική συμπατριώτες σας'». Όταν αργότερα ο ίδιος ο Αλέξης Κύρου μίλησε στη Νέα Υόρκη σε δείπνο που δόθηκε από το ΕΔΣΑ είπε: «Το έργο του ΕΔΣΑ κάθε άλλο παρά εύκολο υπήρξε ... περιέκλειε τρομακτικούς κινδύνους δια τη Δωδεκάνησο. Εάν οι κίνδυνοι αυτοί υπερνικήθηκαν, οφείλεται τούτο ασφαλώς κατά πολύ στην δική σας ευτυχώς ακούραστο και συστηματική διαφωτιστική προσπάθεια».

Μανώλης Αθανασιάδης, από τους ιδρυτές και πρώτος πρόεδρος της ΔΝΑ.

Νικόλαος Μαυρίης, από τους ιδρυτές και πρώτος πρόεδρος του ΕΔΣΑ.

Ο ΤΟΪΧΟΣ!... Ο ΤΟΪΧΟΣ

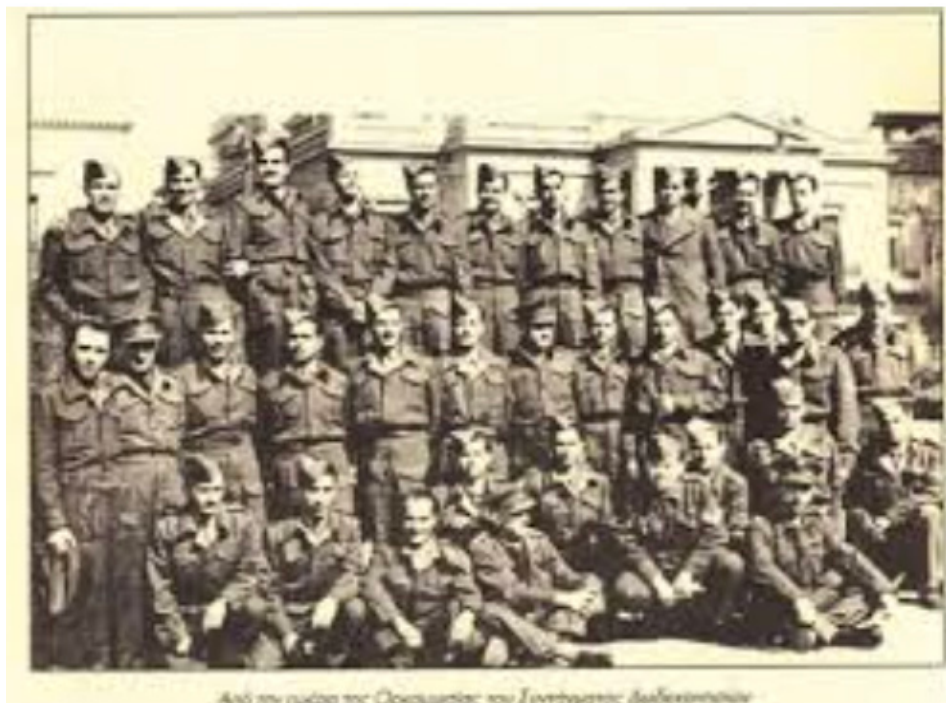
Τον Μάιο του 1921 σ' ένα ορεινό χωριό της Δωδεκανήσου, ένας λόχος εξοπλισμένων Ιταλών εισέβαλε με «εφ' όπλου λόγχη» για να επιβάλει κυρώσεις στους κατοίκους γιατί την προηγούμενη μέρα οι γυναίκες του χωριού έσβησαν με ασβέστη όλους τους αριθμούς, που μια διμοιρία Ιταλών έγραφε στα σπίτια του χωριού, εκτελώντας διαταγή απογραφής της Ιταλικής Στρατιωτικής Διοίκησης Δωδεκανήσου.

Οι άνδρες του χωριού οπλισμένοι με ρόπαλα και με τα αγροτικά τους εργαλεία, είχαν συγκεντρωθεί στον αυλόγυρο της Εκκλησίας και με την αγανάκτηση αλλά και την αποφασιστικότητα ζωγραφισμένη στα πρόσωπα τους, περίμεναν απτόητοι την έλευση των Ιταλών. Προς τους συγκεντρωμένους χωρικούς μίλησε ο επικεφαλής των Ιταλών λοχαγός, ένας φραγκολεβαντίνος που μιλούσε άριστα τα ελληνικά, και με τον φανφαρονισμό της ράτσας του που τον διέκρινε, αφού είπε πως η διαταγή της απογραφής θα εκτελεστεί οπωσδήποτε και κάθε αντίσταση θα παταχθεί με τα όπλα, δείχνοντας επιδεικτικά τον παλιό καστρότοιχο, που περιέβαλλε την εκκλησία, πρόσθεσε με δυνατή φωνή:

«Βλέπετε αυτόν τον τοίχο; Αυτός ο τοίχος είναι η Ιταλία και σεις και η Ελλάδα σας ένα αυγό! Αν πετάξω το αυγό πάνω στο τοίχο πιο θα σπάσει;».

«Ο τοίχος! Ο τοίχος!» ακούστηκε σαν τρομερή βροντή, που νόμιζε κανείς πως ερχόταν από τα πέρατα του Ελληνισμού και μέσα από τα βάθη της Ελληνικής Ιστορίας. Η Αγέρωχη απάντηση των χωρικών, που ρίχθηκαν αμέσως πάνω στους σιδερόφρακτους Ιταλούς και τους έτρεφαν σε ντροπιασμένη φυγή, ματαίωσε έτσι οριστικά τα σχέδια της ύπουλης απογραφής.

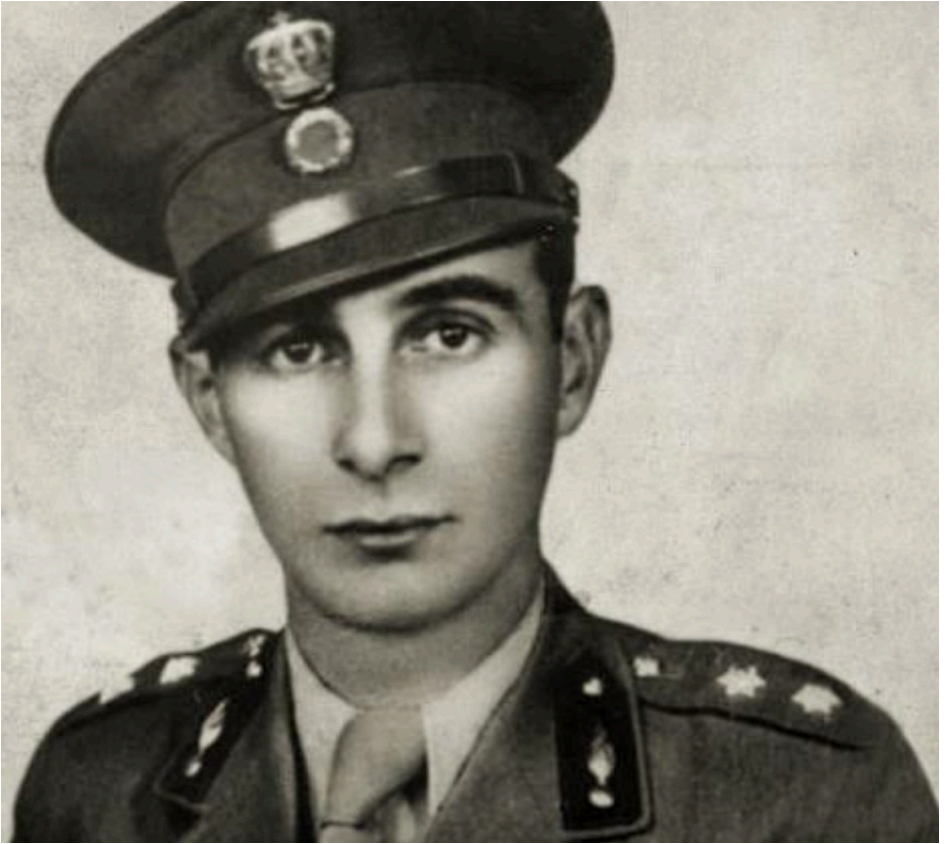
Από την ομάδα της Ομοφυμίας του Συντάγματος Δωδεκανησίων

Οι Δωδεκανήσιοι που έμειναν στην Αττική κατετάγησαν στον Σύνταγμα των Δωδεκανησίων Εθελοντών να πολεμήσουν για την απελευθέρωση της Δωδεκανήσου.

Δωδεκανήσιοι που βρίσκονταν στο Μαρόκο κατετάγησαν στην Γαλλική 'Λεγεώνα των Ξένων' για να πολεμήσουν εναντίον των δυνάμεων του Άξονος και για την απελευθέρωση της Δωδεκανήσου.

Ο ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΔΙΑΚΟΣ

Ο Αλέξανδρος Διάκος γεννήθηκε στην Χάλκη και φοίτησε στο Βενετόκλειο Γυμνάσιο της Ρόδου, όπου, στο διάστημα της εκεί φοίτησης του, κατέβασε την Ιταλική σημαία και ύψωσε την Ελληνική, και γι' αυτή του την πράξη οι Ιταλοί τον ανάγκασαν να φύγει από τα Δωδεκάνησα. Ερχόμενος στην Αθήνα φοίτησε στην Σχολή Ευελπίδων, από όπου μόλις αποφοίτησε εντάχθηκε στον Ελληνικό Στρατό.

Πήρε μέρος στον Ελληνο-Ιταλικό πόλεμο με το βαθμό του υπολοχαγού. Την 1η Νοεμβρίου 1940, ο λόχος του δέχτηκε επίθεση από πολλαπλάσιες Ιταλικές δυνάμεις Αλπινιστών. Ο Διάκος στεκόταν όρθιος κραυγάζοντας και δίνοντας εντολές για να εμπυχώσει τους στρατιώτες του, κατάφερε να ανασυντάξει τον λόχο του και να αντεπιτεθεί στους Ιταλούς κάνοντας έφοδο, για την ανακατάληψη του υψώματος της Τσούκας. Και καθώς έμπαινε πρώτος στην μάχη, ριπή πολυβόλου τον φόνευσε. Ήταν ο πρώτος Έλληνας αξιωματικός που έχασε τη ζωή του στο Αλβανικό μέτωπο. Στο σημείο που έγινε η μάχη έχει στηθεί ανδριάντας του, όπως και στη Ρόδο.

ΠΈΘΑΝΑΝ ΓΙΑ ΜΑΣ

Το 1943, όταν η Τουρκία συνειδητοποίησε ότι η πλάστιγγα του πολέμου έγερνε προς το μέρος των Συμμάχων, επέτρεψε την δημιουργία τριών βάσεων στα παράλια της. Μία απ' αυτές τις βάσεις βρισκόταν στην Απλοθήκα, απέναντι από την Ρόδο, με αρχηγό τον Πανάο Παραλή, καταγόμενο από τη Σύμη κι εγκατεστημένο στην Κάσο, που μόλις άρχισε ο πόλεμος, μαζί με τ' αδέρφια του Ηλία και Κώτσο δραπέτευσαν στην Αλεξάνδρεια και τέθηκαν στην υπηρεσία του Συμμαχικού Αγώνα. Λίγο προτού τελειώσει ο πόλεμος, ο Παραλής βρήκε τραγικό θάνατο στην περιοχή της Τήλου.

Πολλές συμμαχικές αποστολές Commandos και κατασκόπων εναντίον των Γερμανών στα Δωδεκάνησα ξεκινούσαν απ' αυτές τις βάσεις. Σημαντική υπήρξε η συμβολή των ντόπιων Δωδεκανησίων, που χρησιμοποιούνταν ως οδηγοί και με κίνδυνο της ζωής τους έκρυβαν τους Commandos και τους κατασκόπους και έδιναν πληροφορίες για τον εχθρό. Χαρακτηριστικά είναι τα ακόλουθα σχόλια.

Seligman: «Θυμάμαι την αφοσίωση και την φιλοξενία των Ελλήνων. Πολλοί απ' αυτούς πεινούσαν, παρ' όλα ταύτα μας καλωσόριζαν και μας φιλοξενούσαν στα νησιά τους. Κάποτε το μάθαιναν οι Γερμανοί, έπιαναν ομήρους και πολλούς απ' αυτούς τους εκτελούσαν».

Sutherland: «Μας βοήθησαν πολλές φορές με μεγάλο κίνδυνο. Μας οδηγούσαν, μας τροφοδοτούσαν και μας έκρυβαν... και πολλοί πέθαναν για μας».

Βρετανοί κομάντος που έδρασαν στα Δωδεκάνησα.

ΣΤΗΝ ΣΥΜΗ ΣΤΙΣ 8 ΜΑΪΟΥ 1945 ΤΕΛΕΙΩΣΕ Ο Β΄ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

Στις 7 Μαΐου 1945, η Γερμανία υπέγραψε την παράδοση των γερμανικών ενόπλων δυνάμεων και έδωσε διαταγή στους κατά τόπους διοικητές να σταματήσουν τις εχθροπραξίες. Μόλις ο στρατηγός Wagener, διοικητής των Γερμανικών δυνάμεων στα Δωδεκάνησα, πήρε την διαταγή, ήλθε σε επαφή με τους Συμμάχους για την παράδοση των εκεί Γερμανών. Το πρωί της 8ης Μαΐου ένα πλοίο μετέφερε τον Wagener κοντά στο Μικρασιατικό ακρωτήριο Αλωπός, όπου τον παρέλαβε συμμαχικό αντιτορπιλικό και τον μετέφερε στην Σύμη. Από το λιμάνι πήγε στο Συμμαχικό στρατηγείο όπου είχε το γραφείο του ο ταξίαρχος James Moffat με τους συνταγματάρχες Auckland, Baird και Χριστόδουλο Τσιγάντες Διοικητή του 'Ιερού Λόχου', για να υπογράψει την παράδοση των Γερμανών. Μετά την υπογραφή ο Wagener παράδωσε το περιστρόφο του στο Auckland, ο οποίος το πρόσφερε στον Τσιγάντε. Έτσι, στην Σύμη στο σπίτι του Κοφόπουλου γράφτηκε το τέλος του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου στα Δωδεκάνησα.

Ο ΧΟΡΟΣ ΤΗΣ ΛΕΥΤΕΡΙΑΣ

Μες του Αιγαίου τα νερά τα χιλιοδοξασμένα
που διαλαλούν τις νίκες σου, Πατρίδα γαλανή,
που στο βυθό τους θάψανε αρμάδες ζακουσμένες
και φίλησε το κύμα τους η δόξα η τρανή.

Μες του Αιγαίου τα νερά νησάκια ζηλεμένα
σπαρμένα σαν τριαντάφυλλα σε κάμπο δροσερό
διαμάντια στο στεφάνι σου με χάρη αραδιασμένα
ανιστορούν τη δόξα σου απ' το παλιό καιρό.

Μ' απ' όλα πιο πεντάμορφα τα Δώδεκα νησιά σου
μες του Αιγαίου τα νερά ατίμητο γαϊτάνι
λαμποκοπών περήφανα Ελλάδα μας κοντά σου
κι ας φόρεσαν στο μέτωπο μαρτυρικό στεφάνι.

Μες τους αφρούς της θάλασσας ροδόπλαστη Παρθένα
η Ρόδος σου πεντάμορφη απ' τον παλιό καιρό
με το τραγούδι της χαράς φωνάζει ένα-ένα
τα ένδεκα αδέλφια της να μούνε στο χορό.

Ξεχνούν τους πόνους της σκλαβιάς η Κως η πονεμένη
κι η Νίσυρος, η πεντάμορφη τα γαλανά φορούν
η Τήλος η δροσόλουστη στα ελληνικά ντυμένη
με την γλυκιά Αστυπάλαια για τον χορό τραβούν.

Τ' όμορφο Καστελόριζο με τη χρυσή στολή του
η Χάλκη με τις ομορφιές, η Σύμη η λυγερή
η Κάσος που εφόρεσε το δάφνινο στεφάνι,
η αγιασμένη Πάτμος μας, η Λέρο η δροσερή.

Με την πανώρια Κάλυμνο στα γαλανά ντυμένη
φέλνουν τραγούδια λευτεριάς και μπαίνουν στον χορό
και τις μετρά περήφανα η Ρόδος η ζακουσμένη
μα κάποια ακόμα καρτερούν να βγει απ' τον αφρό.

Και να, σε λίγο λαμπερή μ' αφρούς στεφανωμένη
γεμάτη χάρη και δροσιά λουσμένη με διαμάντια
επρόβαλε η Κάρπαθος κυματοφιλημένη
με τη χαρά της λευτεριάς στα γαλανά της μάτια.

Τη βάζουν πρώτη στο χορό οι άλλες αδελφές της

και με αγάπη την θωρούν, της τραγουδούν γλυκά
-Σένα σου πρέπει Κάρπαθο να σύρεις το χορό μας
γιατί Εσύ μας έφερες πρώτη τη λευτεριά.

Γιορτάζουνε περήφανα τα Δώδεκα νησιά μας
χορεύουν μες τα κύματα της νίκης το χορό
δώδεκα διαμαντόπετρες που στην σκλαβιάς τα χρόνια
ανόθευτη τη λάμψη τους σκόρπιζαν στον αφρό.

Και του Αιγαίου τα νερά τα χλιοδοξασμένα
αναταράχθηκαν ξανά στην νίκης το χορό
αντιλαλούν στο πέλαγος τραγούδια δοξασμένα
και ξαναζουν οι δόξες μας απ' το παλιό καιρό.

Οι Ροδίτες πανηγυρίζουν, μετά την παράδοση των Γερμανών.

ΥΜΝΟΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΤΗΣ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ

Είμαστε δώδεκα νησιών βλαστάρια
μεγαλωμένα μες στον πόνο της σκλαβιάς
που της Ελλάδας μας γινήκαμε καμάρια
της υπομονής και της παλλικαριάς
Βλέπαμε τους παππούδες μας να κλαίνε
και τους γονείς μας να θρηνούνε μυστικά
και τους δασκάλους μας ακούγαμε να λένε
πως είμαστε από περήφανη γενιά.

Χρόνια, χρόνια
στης σκλαβιάς την καταφρόνια.
Μα σήμερα ας γιορτάσουμε
τη μέρα αυτή που φτάσαμε
τη μέρα της Ελευθερίας, ω της λευτεριάς
που βλάστησε τρανή.

Γιατί όσο δακρύσαμε, τη γη μας την ποτίσαμε
με όρκους κι όνειρα της λευτεριάς,
ω της λευτεριάς
που βλάστησε για μας.

«ΓΟΝΑΤΙΣΤΕ! ΓΟΝΑΤΙΣΤΕ!».

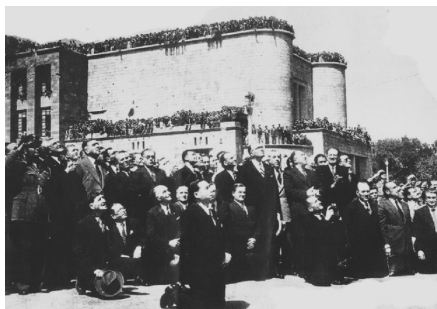
Σε όσους τις έζησαν, μεγάλη συγκίνηση προκαλεί η ανάμνηση των μεγάλων ιστορικών στιγμών με τις οποίες είναι συνδεδεμένη η πολυτάραχη πορεία της Δωδεκανήσου μέχρι να φθάσει στην εθνική της αποκατάσταση και να ενσωματωθεί στον Ελληνικό κορμό. Να πως περιγράφει ο φωτογράφος Αντώνης Πάχος την 31η Μαρτίου 1947, την ημέρα που οι Άγγλοι παρέδωσαν τα Δωδεκάνησα στην Ελλάδα.

Ήταν γύρω στις 12 το μεσημέρι. Από την μια πλευρά του ιστού του Διοικητηρίου στεκόταν ο απερχόμενος Άγγλος Στρατιωτικός Διοικητής ταξίαρχος Parker και από την άλλη ο Ναύαρχος Περικλής Ιωαννίδης, που παρελάμβανε την διοίκηση της Δωδεκανήσου.

Μόλις έγινε η υποστολή της αγγλικής σημαίας και αναγγέλθηκε η ανάληψη της Δωδεκανήσου από τον Έλληνα στρατιωτικό διοικητή άρχισε να ανακρούεται ο εθνικός μας ύμνος και να ανυψώνεται η κυανόλευκη. Την στιγμή εκείνη βλέπω τον Χαρίτο να γονατίζει και τρέχω να τον φωτογραφίσω. Μόλις τον πλησίασα τον ακούω να φωνάζει προς τα πίσω: «Γονατίστε! Γονατίστε!». Στην αρχή γονάτισαν ολίγοι που βρισκόντουσαν κοντά του, αλλά σε δευτερόλεπτα είχε γονατίσει όλος ο κόσμος.

Ο Χαρίτος είχε «καρφώσει» τα μάτια του στην κυανόλευκη που ανυψωνόταν, τα μάτια του ήταν βουρκωμένα, είχε δέσει τα χέρια του σαν να προσευχόταν και έφελνε τον εθνικό ύμνο. Τα γεγονότα πρόλαβα και τα φωτογράφισα σε διάφορες φάσεις. Όλος ο κόσμος έκλεγε από την συγκίνηση, όλοι σαν μια ψυχή. Νομίζαμε ότι ζούσαμε μέσα σ' ένα όνειρο. Μετά από έξη αιώνες σκλαβιάς η Δωδεκάνησος ήταν πάλι ελληνική. Το μεγάλο αυτό γεγονός ο κόσμος έτρεξε στο νεκροταφείο να το αναγγείλει στους νεκρούς που δεν πρόλαβαν να ζήσουν, όπως εμείς, τις μεγάλες αυτές μέρες.

Σημείωση: Ο Χαρίτος ήταν ο πρώτος, μετά την απελευθέρωση, εκλεγείς δήμαρχος της Ρόδου. Όταν ακόμη μαθητής κατέβασε την Ιταλική σημαία από το Βενετόκλειο Γυμνάσιο και ύψωσε την Ελληνική.

ΝΥΝ ΑΠΟΛΥΕΙΣ

Στις 31 Μαρτίου 1947, την ημέρα που οι Άγγλοι παράδωσαν στην Ρόδο την Στρατιωτική Διοίκηση της Δωδεκανήσου στην Ελλάδα, παρόμοιες συγκεντρώσεις έγιναν και στα άλλα νησιά της Δωδεκανήσου.

Την ίδια μέρα, σ' ένα νησί είχε συγκεντρωθεί όλοι οι κάτοικοι του νησιού μαζί με τα παιδιά του Δημοτικού σχολείου στην κεντρική πλατεία. Έγινε πρώτα η υποστολή της Αγγλικής σημαίας, που νέες με τις τοπικές τους ενδυμασίες την έραιναν με πέταλα από τριαντάφυλλα.

Ακολούθησε η έπαρση της Ελληνικής σημαίας, που την συνόδευσε ο Εθνικός μας Ύμνος από χιλιάδες στόματα, και όπως η σημαία ανέβαινε, οι ίδιες κοπέλες την έραιναν με πιο πολλά τριαντάφυλλα. Μόλις η σημαία έφτασε στην κορυφή του ιστού, ο κόσμος ζέσπασε σε χειροκροτήματα, ήταν σαν να γιόρταζε και χόρευε η λευτεριά.

Το πρόγραμμα συνεχίστηκε με ομιλίες, και τιμής ένεκεν μίλησε πρώτος ο γέρο παπά Νικόλας. Ένα-ένα ανέβηκε τα σκαλιά της εξέδρας των επισήμων και μετά γονάτισε, σήκωσε τα μάτια και τα χέρια του προς τον ουρανό και είπε: «Σε ευχαριστώ Θεέ μου που με αξίωσες να δω αυτή την ημέρα. Νυν απολύεις τον δούλον σου, Δέσποτα». Ακολούθησαν και άλλοι ομιλητές, που μίλησαν για ηρωικά κατορθώματα και θυσίες αλλά, παρά τα 75 χρόνια που πέρασαν, ποτέ ξεχάστηκε η σύντομη ομιλία του γέρο παπά Νικόλα.

ΣΤΗΝ ΑΓΚΑΛΙΑ ΤΗΣ Μ'ΑΝΑΣ ΜΑΣ

Όταν, μετά το τέλος του Πολέμου, οι Μεγάλες Δυνάμεις συνεδρίαζαν στο Παρίσι και μεταξύ των άλλων συζητούσαν και το θέμα της απόδοσης της Δωδεκανήσου στην Ελλάδα, είχε αρχίσει ο Εμφύλιος Πόλεμος και κινδύνευαν τα Δωδεκάνησα με όλη την Ελλάδα να περάσουν στο «Σιδηρούν Παραπέτασμα». Η αγγλική προπαγάνδα άρχισε να καλλιεργεί την ιδέα του «Ανεξάρτητου Δωδεκανησιακού Κράτους», υπό την κηδεμονία της Αγγλίας, με τη δικαιολογία ότι με την Ελλάδα θα υπέφεραν οικονομικά και θα κινδύνευαν να γίνουν κομμουνιστικά, ενώ με την Αγγλία θα ευημερούσαν. Μια γριά γυναίκα, σε ένα νησί της Δωδεκανήσου, όταν το άκουσε, με απλά λόγια έδωσε την απάντηση, που εξέφραζε τα αισθήματα όλων των Δωδεκανησίων ακόμη και των παιδιών:

«Ας υποφέρουμε, ας πεινάσουμε, θα είμαστε όμως στην αγκαλιά της Μ'Ανας μας».

Ο δε Φώτης Βαρέλης για να εφησυχάσει όλους αυτούς τους φόβους έγραψε:

«Απόψε κρυφομίλησε η λευτεριά μ' εμένα,
πάφετε, Δωδεκάνησα, να 'στε συλλογισμένα».

Την ημέρα της Ενσωμάτωσης, πάνω στην Ακρόπολη παρελαύνουν οι Δωδεκανήσιοι που μένουν στην Αττική.

Ο ΥΜΝΟΣ ΤΗΣ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ

Δώδεκα αφίδες θριάμβου έχουν στηθεί
στα δώδεκα λιμάνια
κι έχουν χρυσοσφηλατηθεί
με μόχθους και χρυσή περηφάνια.
Για να διαβεί ποθητή μας λευτεριά
κυανόλευκα ντυμένη
κάθε νησιού μας πάλι ένδοξη στεριά
Ελεύθερη να γένη.
Κόποι και μόχθοι κι αγώνες και διωγμοί
δεν σβήσαν την ελπίδα
απ' την βαριά σκλαβιά ν' απαλλαγεί
η λατρεμένη μας πατρίδα.
Και να με ορμή η λευτεριά
Μάνα μας δοξασμένη
για ν' αγκαλιάσει και τα δώδεκα νησιά
δαφνοστεφανωμένη.

Ένα χρόνο αργότερα, στις 8 Μαΐου 1956, οι Σύμμαχοι γιορτάζουν την παράδοση της Δωδεκανήσου από τους Γερμανούς. Προηγούνται νέες με την Ελληνική Σημαία και ακολουθούν Ναυτικό άγημα και ο 'Ιερός Λόχος'.

ΠΩΣ ΦΘΑΣΑΜΕ ΣΤΗΝ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΕΣ

- Απρίλιος-Μάιος 1912 Οι Ιταλοί καταλαμβάνουν τα Δωδεκάνησα.
- 14 Ιουνίου 1912 Οι αντιπρόσωποι των νησιών οργανώνουν συνέδριο στην Πάτμο.
- 24 Ιουλίου 1923 Η Τουρκία παραχωρεί τα Δωδεκάνησα στην Ιταλία.
- 18 Αυγούστου 1924 Ο Μάριο Λάγκο διορίζεται Κυβερνήτης της Δωδεκανήσου.
- 1924 Ιδρύεται η «Δωδεκανησιακή Νεολαία Αθηνών».
- 28 Αυγούστου 1928 Ιδρύεται η «Δωδεκανησιακή Νεολαία Αιγύπτου».
- 29 Μαρτίου 1934 Ιδρύεται η «Δωδεκανησιακή Νεολαία Αμερικής».
- 18 Αυγούστου 1924 Ο Καίσαρ ντε Βέκκι διορίζεται Κυβερνήτης της Δωδεκανήσου.
- 21 Ιουλίου 1937 Η Ιταλική γλώσσα επιβάλλεται στα σχολεία.
- 28 Οκτωβρίου 1940 Η Ιταλία κηρύττει τον πόλεμο εναντίον της Ελλάδας.
- 9 Δεκεμβρίου 1940 Συστήνεται το Σύνταγμα Δωδεκανησίων Εθελοντών.
- 1941 Ιδρύεται το «Εθνικό Δωδεκανησιακό Συμβούλιο Αμερικής».
- 8 Σεπτεμβρίου 1943 Η Ιταλία υπογράφει ανακωχή με τους Συμμάχους.
- 6/9/1943-16/11/1943 Οι Γερμανοί καταλαμβάνουν τα Δωδεκάνησα.
- Σεπτ./44-Απρ./45 Ορισμένα νησιά ελευθερώνονται.
- 8 Μαΐου 1945 Στην Σύμη οι Γερμανοί υπογράφουν την παράδοση της Δωδεκανήσου.
- 9 Μαΐου 1945 Οι Γερμανοί παραδίνουν τα υπόλοιπα Δωδεκάνησα στους Συμμάχους.
- 15 Μαΐου 1945 Ο έλληνας αντιβασιλιάς αρχιεπίσκοπος Αθηνών Δαμασκηνός έρχεται στη Ρόδο με το θωρηκτό Αβέρωφ.
- 27 Ιουνίου 1946 Οι Μεγάλες Δυνάμεις δίνουν τα Δωδεκάνησα στην Ελλάδα.
- 10 Φεβρουαρίου 1947 Η Διάσκεψη της Ειρήνης στο Παρίσι επικυρώνει την

απόφαση των Μεγάλων Δυνάμεων

31 Μαρτίου 1947 Την Διοίκηση της Δωδεκανήσου αναλαμβάνει η Ελληνική Στρατιωτική Διοίκηση, υπό τον Ναύαρχο Περικλή Ιωαννίδη.

28 Οκτωβρίου 1947 Η Ελληνική Βουλή ψηφίζει την προσάρτηση της Δωδεκανήσου στην Ελλάδα.

7 Μαρτίου 1948 Ο βασιλιάς Παύλος επισκέπτεται την Ρόδο και γίνεται η τυπική ενσωμάτωση της Δωδεκανήσου με την Ελλάδα.

15 Μαΐου 1948 Ο Νικόλαος Μαυρής, πρόεδρος του «Εθνικού Δωδεκανησιακού Συμβουλίου Αμερικής», αναλαμβάνει ως ο πρώτος πολιτικός διοικητής της «Γενικής Διοίκησης Δωδεκανήσου».

Οκτώβριος 1948 Ο βασιλιάς Παύλος επισκέπτεται όλα τα Δωδεκάνησα.

Στις 7 Μαρτίου 1948, ο Βασιλεύς Παύλος Α επισκέφθηκε την Ρόδο και ανακήρυξε την επίσημη Ενσωμάτωση της Δωδεκανήσου με την Ελλάδα.

ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΙΑΚΉ ΟΜΟΣΠΟΝΔΪΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΌ ΣΥΜΒΟΫΛΙΟ

Μαρία Μαραγκός – Πρόεδρος
Νίκος Καρτάλης – Αος Αντιπρόεδρος
Ανδρέας Γκούστας – Βος Αντιπρόεδρος
Αδαμαντία Μαρή – Γ. Γραμματέας
Ζωή Πήλιου – Βοηθός Γραμματέα
Ευδοκία Καραπάνου – Ταμίας
Αναστασία Φυγετάκη – Βοηθός Ταμία

ΜΈΛΗ:

Σωτηρία Ζουρούδη
Κατερίνα Τσαβαρή-Ζουρούδη
Βασίλης Κωνσταντάς
Άννα Έλλεν
Νίκος Διάκος
Γιώργος Μαστρομανώλης
Μανώλης Σταμάτης
Σταύρος Πλαγκέτης
Μανώλης Παπάζογλου

ΠΡΟΕΔΡΟΙ ΤΩΝ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΙΑΚΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΙΑΚΉΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΪΑΣ:

Καρπαθιακή Ομοσπονδία: Νίκος Διάκος
Σύλλογος Καλυμνίων: Ευδοκία Καραπάνου
Σύλλογος Λερίων: Αντώνης Φιλακούρης
Σύλλογος Νισυρίων: Σταύρος Πλανγκέτης
Σύλλογος Νισυρίων Γυναικών Χαραυγή: Άννα Λοϊζίδου
Σύλλογος Αστυπалаίων: Μαρία Ζία
Σύλλογος Πατρίων: Τούλα Κωνσταντά-Γκούστα
Σύλλογος Παν-Κωακός «Ιπποκράτης»: Μανώλης Σταμάτης
Σύλλογος Κασίων: Αντώνης Περσελής
Σύλλογος Ροδίων: Νίκος Καρτάλης
Σύλλογος Τηλίων «Πρόοδος»: Ανδρέας Γκούστας
Σύλλογος Συμαίων «Αίγλη»: Ευαγγελία Καμμάς
Δωδεκανησιακή Νεολαία Αμερικής: Σωτηρία Ζουρούδη